

ProQuest Safari Select

A ProQuest bejelentette, hogy a *Safari Books Online* által készített *Safari Select* gyűjtemény kizárólagos forgalmazója lett. 400 népszerű műszaki e-könyvet tartalmaz, és évente 100 új címmel bővül. Elsősorban a közkönyvtárak számára készül, olyan közérdeklődésre számot tartó témákban, mint például a számítástechnika, asztali alkalmazások, digitális fényképezés, házi szórakozás, internet, Windows, Macs és PC.

A gyűjtemény a fenti témákban legkeresettebb műveket tartalmazza, amelyeket az olvasók többnyire ismernek és már név vagy cím szerint keresnek, például: *For Dummies*, *Visual QuickStart Guides*, *David Poque's Missing Manuals*, *Scott Kelby's Digital Photography*. Az e-könyvekben lévő címek a világ legismertebb információtechnológiai tárgyú kiadóitól származnak, amelyek az eladások 80%-át adják az USA-ban (pl. *O'Reilly Media*, *John Wiley and Sons*, *Microsoft Press*).

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 6. sz. 2008. p. 6–7./

ProQuest Hospital Collection

A ProQuest egy adatbázisba tömörítette a kórházak számára szükséges egészségügyi és üzleti információt *ProQuest Hospital Collection* néven. A gyűjtemény öt egészségügyi és orvosi adatbázist tartalmaz, valamint 2100 orvosi folyóirat cikkeit, közte a híres *The New England Journal of Medicine* és a *The Lancet* folyóiratokét.

A gyűjtemény a következő adatbázisokat tartalmazza: *ProQuest Health and Medical Complete* – vezető folyóiratok átfogó kollekciója, *ProQuest Nursing and Allied Health Source* – ápolás, alternatív és kiegészítő gyógyászat, *ProQuest Psychology Journals* – vezető pszichológiai folyóiratok teljes szövege, *ProQuest Health Management* – információk a menedzsment számára,

ProQuest Family Health – a kórházi betegek általános érdeklődési körébe vágó témák, például sportsérülések, női betegségek, élelmiszerek, optika és fogászat.

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 6. sz. 2008. p. 6–7./

A Wilson nem könyv adatbázisa

A H. W. Wilson megjelentette a *Nonbook Materials Core Collection: A Selection Guide* adatbázist, amely több mint 2300 elektronikus nem könyv dokumentumtípust ölel fel: videót, zenét, hangoskönyvet, oktató játékot és folyóiratot. Az adatbázisban a legkülönbözőbb szempontok szerint lehet keresni, például: médiatípus, olvasói szint, tárgy, cím, megjelenési év, szerző, kiadó és kulcsszó. A *What's new* (mi újság) alatt pedig a legutolsó keresés óta az adatbázishoz adott új tételek jeleníthetők meg.

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 6. sz. 2008. p. 9./

A CSA Illustrata bővül a Springer folyóiratokkal

A *CSA Illustrata* a folyóiratokban lévő illusztrációkat, azaz ábrákat, táblázatokat, diagramokat, térképeket stb. mélyen indexeli, mivel a kutatók számára éppen ezekben található a legfontosabb adatok. A legutóbbi fejlemény, hogy a *CSA Illustrata: Natural Sciences* a CSA és a *Springer Science+Business Media* együttműködésének eredményeként kibővül a legfontosabb *Springer* folyóiratokkal, mint például: *Archives of Environmental Contamination and Toxicology*, *Environmental Biology of Fishes*, *Evolutionary Ecology*, *Psychopharmacology* és *Water, Air and Soil Pollution*.

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 6. sz. 2008. p. 9–10./

A Thomson Reuter eladta a Dialogot a ProQuestnek

A *Cambridge Information Group*hoz tartozó *ProQuest* felvásárolta a *Dialogot* a *Thomson Reuter*től. Ez kölcsönös előnyökkel jár a *ProQuest* és a *Dialog* számára, mivel a *Dialog*nak erős pozíciói vannak az információs piac vállalati szegmensében, míg a *ProQuest*nek az egyetemek és a köz-könyvtárak körében.

A *Dialog* továbbra is fontos szerepet kap a *Thomson Reuters* tartalomterjesztésében, a *Derwent World Patents Index*, az *Investext*, a *TrademarkScan*, a *Scisearch*, a *BIOSIS* csak néhány példa arra, hogy továbbra is elérhetőek lesznek a *Dialog*on keresztül a korábbi adatbázisok.

A *ProQuest* tervezi a *Dialog* platformjának korszerűsítését, illetve az elérhető tartalom bővítését, frissítését a *ProQuest* adatbázisokkal.

A *Dialogot* *Roger Summit* alapította 40 évvel ezelőtt, ez volt az első online információkereső szolgáltatás, amelyet az egész világon használtak. A *Dialog* portfólió, beleértve a *Dialogot* és a *DataStarst*, 1,4 milliárd rekordot kínált az interneten.

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 7. sz. 2008. p. 1, 10. ; Information Worldwide, 248. sz. 2008. p. 1./

A Scopus elindította folyóiratelemező szolgáltatását

A *Scopus*, amely magát a lektorált irodalom tekintetében a világ legnagyobb referáló és hivatkozási adatbázisának tekinti, elindította a *Scopus Journal Analyser*t, amely előfizetőinek lehetővé teszi az egyes folyóiratok teljesítményének gyors és könnyen áttekinthető összehasonlítását.

Egyszerre maximum tíz folyóiratot lehet összehasonlítani és grafikus formában az eredményt megjeleníteni. Az első kimutatás azt mutatja meg, hogy a kiválasztott folyóiratokra az egyes évek során hányszor hivatkoztak. A második azt, hogy az egyes folyóiratok összesen hány cikket közöltek az idő során. A harmadik pedig megmutatja, hogy hány hivatkozást kapott a folyóirat az évben, függetlenül a hivatkozott dokumentum megjelenési

dátumától, osztva az adott évben összesen megjelent cikkek számával.

A *Scopus* azt reméli, hogy e szolgáltatás segítséget ad a kutatóknak ahhoz, hogy egységes szempontok alapján tudják összemérni a folyóiratokat, illetve a könyvtárosoknak a gyarapítási keret hatékonyabb felhasználásához.

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 7. sz. 2008. p. 5./

A Springer MyCopy szolgáltatása

A *Springer* kísérleti jelleggel 20 egyesült államokbeli és kanadai könyvtárban elindította *MyCopy* szolgáltatását, amely a beiratkozott olvasóknak lehetővé teszi azoknak a *Springer eBooks* címeknek a puhakötésű nyomtatott másolatmegrendelését, amelyeket a könyvtár megvett. Az olvasónak csupán rá kell kattintania a *SpringerLink*en belül a *MyCopy* gombra.

Ez a lehetőség a 2005 óta publikált 11 000 *Springer* elektronikus könyvre vonatkozik. A könyv borítója színes nyomtatású, de a belső tartalom fekete-fehér. Egy könyv ára egységesen 24,95 USD lesz, beleértve a szállítást is.

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 11. sz. 2008. p. 7./

20. századi amerikai költészet

A *ProQuest* dolgozik a *20th Century American Poetry* második kiadásán, amely a huszadik századi angol nyelvű amerikai költészet legnagyobb elektronikus gyűjteménye lesz, több mint 100 000 kortárs vers lesz olvasható egyetlen adatbázisban.

A második kiadás egyesíti a meglévő *Twentieth-Century American Poetry* és a *Twentieth Century African-American Poetry* adatbázisokat, kiegészítve őket további ötvenkötetnyi verssel. Így végül 400 költő összesen 1400 kötetnyi verse válik elérhetővé, köztük olyanoké, mint *John Ashbery*, *Rita Dove*, *Langston Hughes*, *Charles Olson*, *Ezra Pound*, *Wallace Stevens* és *William Carlos Williams*.

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 7. sz. 2008. p. 4./

Az EBSCO alkalmazza a SUCHI-t

Az EBSCO az első a teljes szövegű adatbázisokat forgalmazók közül, amely alkalmazza a SUSHI-t (*Standardised Usage Statistics Harvesting Initiative*). A SUSHI lehetővé teszi az EBSCOhost adatbázisok használati statisztikájának automatikus szolgáltatását, összhangban a COUNTER (*Counting Online Usage of Networked Electronic Resources*) Code of Practice-szel.

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 10. sz. 2008. p. 3./

ALA tanulmány a közkönyvtárakról

Az Amerikai Könyvtárak Egyesülete (*American Library Association = ALA*) tanulmánya szerint az USA 16 543 közkönyvtára segíti az iskolai, illetve az életen át tartó tanulást. 83%-uk szolgáltat otthoni tanulásra tananyagot, leckéket, beleértve tanárok online oktatását is. 88%-uk, illetve a városiak 98%-a szolgáltat előfizetett adatbázisokat tulajdonképpen valamennyi tárgykörben. Hangoskönyvet 71%, digitális referenszt e-mailen keresztül 62,5%, elektronikus könyvet 52%, videót 49%, online tanfolyami anyagokat 43% nyújt.

A könyvtárak 73%-a és a városiak 83%-a az egyetlen ingyenes nyilvános hely számítógép és internet elérésére az adott közösségben. Tekintettel a családok takarékosági törekvéseire a számítógépek könyvtári használata 2008-ban kétszámjegyű növekedést mutat.

A könyvtárosok idejük 50%-át fordítják a technikai eszközök menedzselésére és arra, hogy segítsék az olvasókat minél hatékonyabb hasznosításukban.

Néhány további megállapítás:

- a közkönyvtárak 66%-a nyújt ingyenes, vezeték nélküli elérést (ebből 12% múlt év óta),
- kétharmaduk 1,5 Mbps vagy ennél gyorsabb internetelérést nyújt,
- 74%-uk segíti az olvasókat az e-kormányzati szolgáltatások hasznosításában,
- 73,4%-uk nyújt technológiai képzést.

A tanulmány 5400 közkönyvtárban folytatott felmérés eredményeire támaszkodik.

/Advanced Technology Libraries, 37. köt. 10. sz. 2008. p. 6./

(Szántó Péter)

IFLA-hírek

Multikulturális manifesztum

Az UNESCO 2001-ben kiadott, „Universal Declaration on Cultural Diversity” c. nyilatkozatára alapozva az IFLA 2008 elején bocsátotta közre „Multicultural Library Manifesto” c. állásfoglalását, kiegészítve a „Public Library Manifesto”, a „School Library Manifesto” és az „Internet Manifesto” néven ismert korábbi dokumentumait. A nyilatkozat teljes szövege olvasható az *IFLA Journal* 2008. 2. számában.

Az irányító tanács ülése

Az IFLA vezető testülete 2007. decemberi ülésén az következő témákkal foglalkozott:

- Az ALP és a FAIFE részére adott svéd támogatás 2009-ben ér véget. Kérdés, milyen forrásokból lehet e programokat tovább finanszírozni.
- Az IFLA-CDNL Alliance for Bibliographic Standards (ICABS) a jövőben inkább a digitalizálás kérdéseivel kíván foglalkozni, mint a bibliográfiai szabványokkal. Ezen belül a fő témakörök a digitális gyűjtemények kialakításában, menedzselésében és a digitális szolgáltatások nyújtásában látja.
- A Bibliothèque nationale de France-ban működő IFLA/PAC magprogram jelenlegi tevékenysége a hálózatosításra, a kooperációra, a képzésre és az IFLANET hasznosítására összpontosul.
- Az IFLA anyagi helyzete megalapozott és szilárd. A kongresszusi bevételekből, a tagdíjakból,

a magprogramokból és a kiadványokból származó jövedelmek mind meghaladták a tervezettet. A *Bill & Melinda Gates Foundation* támogatásából lehetőség nyílik egy politikai tanácsadó alkalmazására és az IFLA honlapjának korszerűsítésére.

- A szakmai bizottság javaslatot tett új vitacsoportok létesítésére és a *Reading Section* nevének módosítására. Új neve: *Literacy and Reading Section*.
- A „Digital Library Manifesto” végleges szövegtervezetét elfogadták, és jóváhagyásra megküldték az UNESCO-nak.
- Egy kisebb csoportot bíztak meg az IFLA alapszabályának áttekintésével és a szükséges módosítások megtételével.

Új tagok

2007. december 15-e és 2008. március 20-a között 32 új tag lépett be az IFLA-ba: 17 intézmény, 2 nemzeti egyesület, 8 egyéni és 5 diáktag csatlakozott.

Támogatások

A *Ulverscroft Foundation* és az *IFLA Libraries for the Blind Section* meghirdette programra hét egyéni és hét intézményi pályázó jelentkezett. Két szakember a vakok könyvtári ellátásának tanulmányozására kapott ösztöndíjat, két intézmény pedig támogatást szolgáltatásainak fejlesztésére, illetve a látássérültek könyvtári ellátásának bibliográfiájára.

IFLA-kongresszusok

Az IFLA 75. kongresszusa és közgyűlése 2009. augusztus 23–27-én lesz Milánóban. Témája: A könyvtárak a digitális örökségre építve formálják a jövőt.

A 76. kongresszus és közgyűlés (*World Library and Information Congress – WLIC*) az ausztráliai Brisbane-ben lesz 2010-ben. Témája: Elkötelezve, átfogóan, feljogosítva.

/IFLA Journal, 34. köt. 2. sz. 2008. p. 204–211./

Összeállította: Papp István

